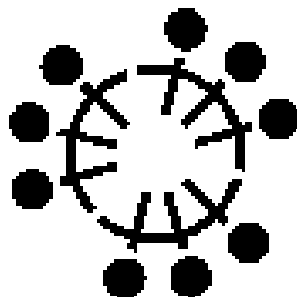

ZÁKLADNÍ ŠKOLA JABLONEC NAD NISOU,

LIBERECKÁ 26, příspěvková organizace

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO
ŠKOLNÍ DRUŽINU**

Účinnost od 1. září 2012

Školní vzdělávací program pro školní družinu

Školní družina při ZŠ Liberecká je zřízena podle zákona č.561/2004Sb. O předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon), a řídí se podle vyhlášky MŠMT č.74/2005Sb. o zájmovém vzdělávání.

Obsah:

- I. Identifikační údaje
- II. Cíle vzdělávání
- III. Formy vzdělávání
- IV. Délka a časový plán
- V. Podmínky pro vzdělávání žáků s SVP
- VI. Informace o družině
- VII. Materiální podmínky
- VIII. Ekonomické podmínky
- IX. Personální podmínky
- X. BOZ
- XI. Přihlašování žáků do ŠD
- XII. Obsah výchovně vzdělávací činnosti
- XIII. Výchovně vzdělávací plán
- XIV. Klíčové kompetence

I. Identifikační údaje

Kontakty:

Ředitel ZŠ: 777 728 725

Telefon sekretariát: 777 739 428

E-mail: skola@zsliberecka.cz

Vedoucí vychovatelka: Jana Riedlová

Telefon ŠD kabinet: 487 370 350

mail: druzina@zsliberecka.cz

Telefon I. a II. oddělení: 487 370 354

Telefon – ranní družina: 487 370 355

MT – ŠD škola 778 089 160 MT – ŠD „domeček“ 778 089 230

II. Cíle vzdělávání

- rozvíjet individuální zájmy a potřeby žáků, jejich nadání a schopnosti,
- rozvíjet pozitivní představy o sobě i druhých, umět projevit empatii,
- rozvíjet společenské dovednosti, schopnosti komunikovat s žáky i dospělými,
- umět si chránit své zdraví a zdraví ostatních kamarádů,
- rozvíjet všeobecné poznatky o světě kolem nás,
- pozitivně motivovat k dobrovolnému přijetí činnosti, ctít možnost svobodné volby,
- zařazování činností, které přispívají k odstranění únavy, regeneraci duševních i fyzických sil,
- vytváření kladného postoje k jiným rasám, vyznáním, národnostním, jazykovým a kulturním odlišnostem,
- výchova ke smysluplnému využívání volného času,
- rozvíjet kladný vztah k životnímu prostředí, pochopení souvislostí, osvojení environmentálně příznivého chování.

III. Formy vzdělávání

Zájmové vzdělávání se uskutečňuje:

- pravidelnou zájmovou, výchovnou, rekreační nebo vzdělávací činností včetně možnosti přípravy na vyučování,
- příležitostnou zájmovou, výchovnou, rekreační nebo vzdělávací činností včetně možnosti přípravy na vyučování,
- pravidelná činnost v ŠD je každodenní činnost žáků v odděleních (hygienické návyky a stolování, pobyt venku, odpočinkové a rekreační činnosti),
- příležitostné akce v ŠD jsou významnější akce, které nejsou zahrnuty do standardní týdenní skladby činnosti (besídky, slavnosti, karnevaly, exkurze, dílny, vycházky). Zpravidla jsou to akce určené všem oddělením a také rodičům,
- nabídka spontánních aktivit je průběžná - klidové činnosti po obědě, při pobytu venku, při sportovních aktivitách. Také při hravých činnostech v ranní družině.

Role vychovatelky při těchto hrách spočívá nejen v zajištění bezpečnosti, ale také v navození a podněcování k různým aktivitám žáků. Není vyloučena ani její osobní účast na některých hrách.

- odpočinkové činnosti jsou nejen klidové činnosti, ale také aktivní odpočinek, který bude kompenzovat jednostrannou zátěž během školního vyučování,
- příprava na vyučování není jen vypracování domácích cvičení, ale i didaktické a tematické hry. I další činnosti, které hravou formou upevňují či rozšiřují poznatky, které žáci získali ve školním vyučování,
- individuální činnosti jsou zaměřené na podporu nadaných žáků, práci s žáky s SVP, na žáky sociálně znevýhodněné a cizince,

- osvětové činnosti – zaměřené na prevenci sociálně patologických jevů, ale také na kulturně historické souvislosti místa, kde žijeme a vytváření vlasteneckého cítění a hrdosti na kulturní bohatství a dědictví kraje.

IV.

Délka a časový plán zájmového vzdělávání

Vzdělávací program ŠD je stanoven na dobu jednoho vzdělávacího cyklu žáků 1. stupně ZŠ. Výhodou je možnost kreativně reagovat na možné změny podmínek, propojovat a přesouvat témata během celé docházky do ŠD. Činnosti nejsou věkově vymezeny, proto je lze volit dle aktuálního složení žáků.

V.

Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

1. Tito žáci k naplňování svých vzdělávacích potřeb nebo k uplatnění svých práv potřebují poskytnutí podpůrných opatření v souladu s novou vyhláškou č. 27/2016 Sb. ve znění pozdějších předpisů.
2. V našem zařízení jsme připraveni vyhledávat žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a adekvátně s nimi pracovat. Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci se zdravotním postižením, žáci se zdravotním znevýhodněním, žáci se sociálním znevýhodněním a cizinci. Žákům se SVP je podle stupně a charakteru jejich postižení nebo znevýhodnění při jejich začleňování do volnočasových aktivit věnována průběžná pozornost – zvýšená motivace, individuální pomoc, ocenění menších úspěchů a pokroků v práci.
3. Důležitá je spolupráce s kolegy, učiteli, rodiči i školskými poradenskými zařízeními. Dle aktuálních možností a podmínek školy lze při výchovných činnostech ve školní družině rozvíjet talent mimořádně nadaných žáků (zadávání rozšiřujících a doplňujících úkolů, individuální přístup) nebo mohou své vlohy nadaní žáci rozvíjet individuálně pod vedením zkušených pedagogů v zájmových kroužcích.

VI.

Informace o družině

1. Školní družina tvoří ve dnech školního vyučování mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. ŠD není pokračováním školního vyučování, má svá specifika, která ji odlišují od školního vyučování.
2. ŠD zabezpečuje žákům náplň volného času v době před vyučováním, v době půlených hodin žáků 1. tříd, kteří v tu dobu výuku nemají, odpoledne před odchodem domů nebo do jiných zájmových aktivit, kdy probíhají činnosti spojené s odpočinkem, rekreací, zájmovou činností, zábavou, která je přizpůsobena konkrétní věkové skupině žáků.

VII.

Materiální podmínky

1. Čtyři oddělení pracují ve vlastních prostorách, dvě oddělení na odloučeném pracovišti v areálu školy, jedno oddělení využívá prostor třídy, která je rozdělena na část školní výuky a část relaxační. Prostory družiny jsou zařízené jako herny.
2. V každém oddělení je část místnosti pokryta kobercem. Pro zájmové a rukodělné činnosti je jiná část místnosti vybavena stoly a židličkami. Vybavení jednotlivých oddělení se v průběhu roku mění a doplňuje dle potřeb žáků (hry, výtvarný materiál, sportovní náčiní).
3. Vzhledem k tomu, že většina oddělení je v prostorách ZŠ, žáci využívají školní šatny, kde mají tašky s náhradním oblečením a oblečením na ven.

4. Žáci mají možnost užívat prostory tělocvičny, školního hřiště, hudebny, cvičné kuchyně a venkovní učebny pouze za přítomnosti vychovatelky.

VIII. Ekonomické podmínky

1. Úplata za vzdělávání ve školní družině je stanovena na základě § 123 odst. 2 a 4 zákona č. 561/2005 Sb. (školský zákon) a § 14 vyhlášky č. 74/2005 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělání (školský zákon).
2. Ustanovení o platbách zákonných zástupců za pobyt žáka ve ŠD je součástí Vnitřního řádu školní družiny.

IX. Personální podmínky

Všechny vychovatelky splňují podmínky pro vzdělávání žáků v mimoškolních aktivitách a mají odpovídající vzdělání.

X. BOZ

Motto: "Úraz není náhoda a nemusí se stát."

Zajištění bezpečnosti a zdraví žáků

1. Žák je povinen chránit své zdraví i zdraví spolužáků. Dbá pokynů všech pracovníků školy. Při pobytu v ŠD, na chodbách, v jídelně i venku a dodržuje všechna bezpečnostní opatření.
2. Odchod ze ŠD (na WC, do třídy aj.) oznámí vychovatelce. Při pobytu v ŠD žák dodržuje vnitřní řád školní družiny a své chování mu podřizuje. Nevolnost nebo poranění žák ihned hlásí vychovatelce. Je žádoucí, aby zákonní zástupci ve vlastním zájmu informovali vychovatelku o případných zdravotních problémech žáka.
3. Žák má právo, cítí -li se nějakým způsobem ohrožen, potřebuje -li pomoci, poradit aj. svěřit se vychovatelce. Má právo na ochranu před diskriminací, násilím, šikanou a jinými patologickými jevy. Rovněž se sám nedopouští šikany, agresivity a násilí vůči ostatním.

XI. Přihlašování žáků do ŠD

1. Zákonný zástupce přihlašuje své dítě do ŠD odevzdáním správně vyplněného a podepsaného zápisního lístku. Do ŠD se přihlašují žáci 1. stupně. Přednost mají žáci z 1. – 3. ročníku. V době děleného vyučování lze do ŠD umístit i žáka trvale nezařazeného do ŠD.
2. Přijetí žáka do školní družiny rozhoduje ředitel školy.
3. Jednotlivá oddělení ŠD se naplňují do maximálního počtu 30 žáků při nepřekročení závazné celkové kapacity ŠD – 210 žáků.
4. Podrobné informace o provozu ŠD najdete ve Vnitřním řádu školní družiny.
5. Zákonný zástupce je povinen informovat vychovatelku o každé změně v docházení žáka do ŠD.
6. Odhlašování žáka ze ŠD se provádí písemnou formou.

XII.

Obsah výchovně vzdělávací činnosti

1. Obsah výchovně vzdělávací činnosti je zpracován jako nabídka činností, ze kterých si vychovatelky vybírají podněty pro vlastní realizační plány. Mají dostatek prostoru k tvořivé práci, mohou ji volně přizpůsobovat v rámci svých oddělení konkrétním žákem. Využíváme běžné životní situace i nahodile vzniklé okolnosti a příležitosti.
2. Činnosti ŠD vycházejí z požadavků pedagogiky volného času. Podstatný je požadavek dobrovolnosti, aktivity, seberealizace, zajímavosti, pestrosti, tvořivosti a přitažlivosti.

Motto: „Kdo si hraje, nezlobí“

Nezbytnou podmínkou úspěšné výchovy je respektování osobnosti žáka. Důležité je, aby z žáků vyrostli šťastní, úspěšní a tvořiví lidé, kteří budou schopni zvládat běžné i náročné situace se smyslem pro zodpovědnost a spolupráci.

XIII.
Výchovně vzdělávací plán – Člověk a jeho svět

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Moje tělo	PRAVIDELNÉ A PRŮBĚŽNÉ ČINNOSTI	METODY A FORMY PRÁCE
K - 1, 3, 5,6	<p>seznámení s lidským tělem - stavba, funkce</p> <p>lidské tělo - růst a vývoj</p> <p>moje tělo je jen moje</p>	<p>námětové hry</p> <p>výtvarné techniky</p> <p>práce s encyklopediemi</p>
Zdravý životní styl Hygienické návyky K - 1, 2, 3, 5, 6	<p>péče o zdraví - režim dne</p> <p>zdravá výživa</p> <p>duševní hygiena</p> <p>osobní hygiena a čistota</p> <p>péče o chrup</p> <p>předcházení nemocem</p>	<p>každodenní pobyt venku, otužování</p> <p>sportovní hry, aktivní pohyb</p> <p>výtvarné techniky</p> <p>sestavujeme jídelníček</p> <p>sebeobslužné činnosti</p> <p>čteme časopisy</p> <p>hygienické návyky při nachlazení, rýmě,...</p>
Prevence úrazů Patologické jevy K - 1, 2, 3, 5, 6	<p>úrazy při hrách a sportovních činnostech</p> <p>bezpečná manipulace s náčiním a nářadím</p> <p>nebezpečné a návykové látky</p> <p>ochrana osobnosti</p> <p>jak voláme pomoc, známe telefonní čísla</p> <p>zneužívání MT</p>	<p>poučení o bezpečném chování</p> <p>předcházíme úrazům</p> <p>seznamujeme se zásadami první pomoci</p> <p>učíme se ošetřit jednoduchá poranění</p> <p>učíme se správně telefonovat</p> <p>vytváříme si pozitivní vztahy k sobě i kamarádům</p> <p>hovoříme o návykových látkách, cigaretách, alkoholu, ...</p>

LIDÉ A ČAS

Můj den	PRAVIDELNÉ A PRŮBĚŽNÉ ČINNOSTI	METODY A FORMY PRÁCE
<p>K - 1, 2, 3, 4, 6</p>	<p>budování a upevňování denního režimu, správné návyky</p> <p>co vše můžeme stihnout během dne - správné využívání času</p> <p>den - ráno - poledne - večer</p> <p>kdy se nejlépe připravíme do školy</p>	<p>vyprávíme si o rozdělení času na povinnosti, zábavu a odpočinek</p> <p>výtvarné ztvárnění - co rád dělám, co dělám ve svém volnu</p> <p>zpíváme, recitujeme, čteme</p> <p>vyprávíme si o prožitém víkendu, volnu, prázdninách</p> <p>seznamujeme se s měřidly času, učíme se hodiny</p> <p>zařazujeme hry na procvičení paměti, pozornosti, soustředění, ...</p>
<p>Volný čas</p> <p>K - 1, 3, 4, 5, 6</p>	<p>co jsme dělali ve svém volnu</p> <p>orientace v kalendáři</p> <p>aktivní odpočinek</p> <p>plánování odpočinku</p>	<p>vyhledávání informací o možnostech trávení volného času v našem městě</p> <p>sportovní aktivity, pohybové hry na školním hřišti</p> <p>využití výtvarných technik</p> <p>zpíváme, recitujeme, čteme</p>
<p>Lidská společnost</p> <p>K - 3, 4, 6</p>	<p>historie lidské společnosti</p> <p>jak se mění věci</p> <p>naše město dříve a dnes</p> <p>stará a současná řemesla</p> <p>čím bych chtěl být - představa o svém povolání</p> <p>kalendář - rok, měsíc, týden</p> <p>měření času a jeho historie</p>	<p>povídáme si o jednotlivých obdobích lidského života</p> <p>sledujeme rozdíly mezi starými a novými stavbami</p> <p>využití výtvarných technik</p> <p>práce s encyklopediemi, internetem</p> <p>seznamujeme se se starými řemesly a zvyky</p> <p>čteme z knih - pohádky, příběhy</p>

LIDÉ KOLEM NÁS

	PRAVIDELNÉ A PRŮBĚŽNÉ ČINNOSTI	METODY A FORMY PRÁCE
<p style="text-align: center;">Rodina</p> <p>K - 1, 2, 3, 4, 6</p>	<p>členové rodiny - postavení jedince v rodině, mezigenerační vztahy</p> <p>zvyky naší rodiny</p> <p>jak doma pomáhám</p> <p>moje povinnosti a trávení volného času doma</p> <p>povolání našich rodičů</p>	<p>osvojujeme si a dodržujeme zásady správného chování, úcty, tolerance, solidarity</p> <p>různé výtvarné techniky</p> <p>námětové hry</p> <p>práce s knihou, albem</p> <p>povídáme si o právech, šikaně, zneužívání, týrání</p> <p>zjišťujeme, kdy mají babičky a dědečkové svátky, narozeniny a vyrábíme jim přáníčka</p> <p>recitujeme, zpíváme, čteme</p> <p>jak se nazývají příbuzní, kde se s nimi stýkáme</p>
<p style="text-align: center;">Kamarádi</p> <p>K - 2, 3, 4, 5</p>	<p>začlenění se mezi vrstevníky, respektování jejich individuality</p> <p>stanovení pravidel soužití v oddělení - moje místo ve skupině žáků</p> <p>národnosti, etnika, rasová příslušnost</p> <p>chování k cizím lidem</p> <p>vcítění se do života handicapovaných lidí</p>	<p>kreslíme zážitky s příbuznými</p> <p>námětové hry, dramatizace, výtvarné techniky</p> <p>vytváříme pozitivní vzájemné klima v oddělení</p> <p>všímáme si vlastností lidí, malování portrétu</p> <p>všímáme si rozdílů mezi slovy kamarád, přítel, spolužák</p>
<p style="text-align: center;">Svátky a oslavy</p> <p>K - 1, 3, 4, 6</p>	<p>seznamování se se jmény kamarádů, s daty jejich narozenin</p> <p>Vánoce - adventní čas, Mikuláš</p> <p>Velikonoce</p> <p>MDD</p> <p>Den matek</p> <p>rodinné zvyky</p> <p>Den otců</p>	<p>vytváříme pozvánky na oslavu</p> <p>zdobíme oddělení</p> <p>vyrábíme dárečky</p> <p>seznamujeme se s tradicemi, čteme o zvycích</p> <p>výroba masek</p> <p>zpíváme, recitujeme, čteme</p>

Svátky a oslavy	PRAVIDELNÉ A PRŮBĚŽNÉ ČINNOSTI	METODY A FORMY PRÁCE
K - 1, 3, 4, 6	Den učitelů státní svátky Den Země karneval	
Jak se správně chovat K - 1, 2, 3, 4, 5	<u>pravidla chování</u> : umění naslouchat, důvěra, spolupráce mezilidské vztahy úcta k práci utváření představ o tom, co je dobře a co špatně vhodné zacházení s hračkami a hrami	jazykolamy, dramatizace pohádek, recitace umíme se slušně chovat - pozdravit, chovat se slušně v jídelně používáme "kouzelná" slovíčka - děkuji, prosím připomínání následků nekázně slušné a spisovné mluvení zpíváme, recitujeme, čteme čteme části příběhu a domýšlení pokračování děje modelové situace
Mediální prostředky K - 1, 3, 4, 5, 6	diskutování o shlédnutých pořadech vytváření u žáků schopnosti vyhledávat informace závislosti na PC a hrách	povídáme si o pořadech v televizi a rozhlasu porovnáváme realitu s filmovým příběhem zpíváme, recitujeme, čteme

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Náš domov	PRAVIDELNÉ A PRŮBĚŽNÉ ČINNOSTI	METODY A FORMY PRÁCE
K - 1, 2, 3, 4, 5, 6	u nás doma, rodina a volný čas dobré vztahy v rodině naš dům či byt a jeho okolí moje adresu. tradice v naší rodině	vyprávíme o naší rodině, rodičích, sourozencích, prarodičích a širší rodině dramatizace, námětové hry, práce s albem, literaturou kreslíme, malujeme, modelujeme a tvoříme koláže stavíme z kostek, přírodního materiálu, kartonů,... víme, kde bydlíme, naučíme se svoji adresu

	PRAVIDELNÉ A PRŮBĚŽNÉ ČINNOSTI	METODY A FORMY PRÁCE
Škola a ŠD K - 1, 2, 3, 4, 6	orientace v budově školy a v prostorech ŠD seznámení se zaměstnanci seznámení s řádem ŠD, režimem a pravidly chování v kolektivu dodržování pořádku v ŠD prohlídka školy čím budu	hrajeme si na školním hřišti malujeme na chodník čteme pohádek, časopisů a jiné dětské literatury rozvíjíme slovní zásobu společně zdobíme družinu uklízíme a opravujeme hry a hračky
Naše město K - 1, 2, 3, 5, 6	geografické značky město, kde žijeme, úřady, policie, pošta, knihovna, nemocnice historie a tradice našeho města orientace v mapě	stavíme z přírodnin hrajeme si námětové hry výtvarně zpracujeme, čím bychom chtěli být poznáme starostu a jiné městské úředníky. výtvarně zpracujeme znak města. pracujeme s literárními texty stavíme ze stavebnic
Cesta do školy K - 1, 4, 5, 6	PRAVIDELNÉ A PRŮBĚŽNÉ ČINNOSTI dopravní značky poučení o bezpečnosti - chůze po chodníku, přecházení vozovky	METODY A FORMY PRÁCE poučíme se o možných nebezpečných vlivech a způsobech se chránit výtvarně ztvárňujeme dopravní prostředky, značky a různé dopravní situace hovoříme o místech, kde jsme byli, prohlížíme fotky modelové situace dopravní značky - pexesa, kvarteta upozorňujeme na nástrahy na cestách pro chodce a jiné účastníky dopravního provozu

ROZMANITOSTI PŘÍRODY

Příroda	PRAVIDELNÉ A PRŮBĚŽNÉ ČINNOSTI	METODY A FORMY PRÁCE
<p>kolem nás</p> <p>1, 2, 3, 5, 6</p>	<p>poznávání rostlin, hub, květín, stromů</p> <p>poznávání domácích a volně žijících živočichů</p> <p>péče o pokojové rostliny</p> <p>voda a její důležitost</p>	<p>pracujeme s texty, dramatizace pohádek</p> <p>zpíváme, recitujeme, čteme</p> <p>pracujeme s přírodninami</p> <p>využíváme výtvarné techniky</p> <p>pracujeme s encyklopediemi</p> <p>luštíme kvízy, hrajeme pexesa, aj. hry</p>
<p>Roční období</p> <p>K - 1, 3, 5</p>	<p>charakteristika jednotlivých období</p> <p>typické barvy a počasí</p> <p>pranostiky, zvyky</p> <p>sezonní sporty</p>	<p>pozorujeme změny počasí</p> <p>prohlížíme encyklopedie, dětské časopisy</p> <p>využíváme výtvarné techniky</p> <p>recitujeme, zpíváme, čteme</p> <p>dodržujeme pravidla soužití s přírodou</p>
<p>Ochrana ŽP</p> <p>K - 1, 2, 3, 4, 5, 6</p>	<p>co do přírody nepatří</p> <p>formování vztahu k ŽP</p> <p>jak člověk pomáhá přírodě a jak ji škodí</p>	<p>úklid okolí školy</p> <p>třídíme odpad</p> <p>využíváme výtvarné techniky</p>

XIV. Rozvíjené kompetence

1. Kompetence k učení:

- dokončí započatou práci
- umí zhodnotit své výkony
- klade si otázky a hledá odpovědi
- získané vědomosti dává do souvislostí
- vědomosti uplatňuje v praxi

2. Kompetence k řešení problémů

- rozlišuje správná a chybná řešení
- hledá nová řešení
- snaží se řešit sám nebo ve spolupráci krizové situace
- všímá si dění a problémů
- nenechá se odradit neúspěchem a vytrvale směřuje k řešení

3. Kompetence komunikativní

- naslouchá druhým
- souvislými větami formuluje myšlenky, otázky a odpovědi
- vyjadřuje své pocity řečí, gestem, mimikou
- rozvíjí slovní zásobu

4. Kompetence sociální

- je odpovědný za své chování
- vnímá a dokáže se pozastavit proti nespravedlnosti, agresivitě, šikaně
- je tolerantní k odlišnostem jiných
- dokáže se poradit nebo požádat o pomoc
- rozpoznává vhodné a nevhodné chování
- respektuje zájmy jiných

5. Kompetence občanská a pracovní

- uvědomuje si svá práva a povinnosti
- chová se odpovědně k sobě i druhým
- dbá o své zdraví a bezpečí
- odhaduje rizika svého jednání
- vnímá krásy přírody a cíleně o ně pečuje
- aktivně se zapojuje do veřejně prospěšných a charitativních aktivit

6. Kompetence k naplnění volného času

- umí si vybrat zájmovou činnost
- dokáže se uplatnit v kolektivu
- své zájmy rozvíjí v individuálních a skupinových činnostech
- plánuje, organizuje, řídí a hodnotí jednoduché činnosti
- používá bezpečně materiály, nástroje a vybavení
- dodržuje vymezená pravidla

V Jablonci nad Nisou, srpen 2012

RNDr. Jiří Čeřovský